

ILFA

Indikatorsbaserat Lokalt

Förebyggande Arbete

11 november 2015

Förebygg.nu

Göteborg

Så här lägger vi upp det:

- Övergripande om ILFA
- Vad ger det kommunen?
- Vad ger det länet?
- Frågor?

Prevention eller?

Innehåll

- Kartläggning av program, policys och handlingsplaner
- Intervjuer med nyckelpersoner
- Kartläggning av befintliga insatser
- Kartläggning av befintliga data
- Insamling av skolelevers drogvanor
- Analys
- Rapporter
- Rekommendationer för det framtida arbetet
- Kommunikation

ANDT-strategin

7 långsiktiga mål:

1. Tillgång till narkotika, dopningsmedel, alkohol och tobak ska minska.
2. Barn ska skyddas mot skadliga effekter orsakade av alkohol, narkotika, dopning eller tobak.
3. Antalet barn och unga som börjar använda narkotika och dopningsmedel eller debuterar tidigt med alkohol eller tobak ska successivt minska.
4. Antalet personer som utvecklar skadligt bruk, missbruk eller beroende av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska successivt minska.
5. Personer med missbruk eller beroende ska ha ökad tillgänglighet till vård och stöd av god kvalitet.
6. Antalet döda och skadade på grund av sitt eget eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska minska.
7. En folkhälsobaserad och restriktiv syn på ANDT inom EU och internationellt.

Uppföljning med hjälp av indikatorer

Uppföljning av regeringens alkohol-,
narkotika-, dopnings- och tobaksstrategi

Förslag på indikatorer och styrning

A	Narkotika	D	Tobak
Alkohol	N	Dopning	T

#1

Innehåll

Vilka indikatorer finns för ANDT?

Alkoholberoende, efter kön, ålder och region (procent (%))
Alkoholkonsumenter, senaste 12 mån, årskurs 2 gymnasiet, efter kön (procent (%))
Alkoholkonsumenter, senaste 12 mån, årskurs 9 grundskolan, efter kön (procent (%))
Alkoholkonsumenter, senaste 30 dagarna, efter kön och ålder (procent (%))
Alkoholmissbruk, efter kön, ålder och region (procent (%))
Anmälda misshandelsbrott utomhus, obekant gärningsperson, efter region (antal per 100 000 inv 15 år och äldre)
Anskaffning av alkoholdryck från internet, årskurs 2 gymnasiet, efter kön (procent (%))
Anskaffning av alkoholdryck från internet, årskurs 9 grundskolan, efter kön (procent (%))
Anskaffning av cigaretter, årskurs 2 gymnasiet, efter kön (procent (%))
Anskaffning av cigaretter, årskurs 9 grundskolan, efter kön (procent (%))
Anskaffning av folköl i butik, årskurs 2 gymnasiet, efter kön (procent (%))
Anskaffning av folköl i butik, årskurs 9 grundskolan, efter kön (procent (%))
Anskaffning av snus, årskurs 2 gymnasiet, efter kön (procent (%))
Anskaffning av snus, årskurs 9 grundskolan, efter kön (procent (%))
Anskaffning på Systembolaget, årskurs 2 gymnasiet, efter kön (procent (%))
Anskaffning på Systembolaget, årskurs 9 grundskolan, efter kön (procent (%))
Använt anabola steroider, någon gång, årskurs 2 gymnasiet, efter kön (procent (%))
Använt anabola steroider, någon gång, årskurs 9 grundskolan, efter kön (procent (%))
Använt anabola steroider, senaste 12 mån, årskurs 2 gymnasiet, efter kön (procent (%))
Använt anabola steroider, senaste 12 mån, årskurs 9 grundskolan, efter kön (procent (%))
Använt cannabis senaste 12 mån, efter kön och ålder (procent (%))
Använt cannabis senaste 30 dagarna, efter kön (procent (%))
Använt narkotika, någon gång, årskurs 2 gymnasiet, efter kön (procent (%))
Använt narkotika, någon gång, årskurs 9 grundskolan, efter kön (procent (%))
Använt narkotika, senaste 12 mån, årskurs 2 gymnasiet, efter kön (procent (%))
Använt narkotika, senaste 12 mån, årskurs 9 grundskolan, efter kön (procent (%))
Använt tobak, rönt senaste 12 mån, årskurs 2 gymnasiet, efter kön (procent (%))
Använt tobak, rönt senaste 12 mån, årskurs 9 grundskolan, efter kön (procent (%))
Använt tobak, snusat senaste 12 mån, årskurs 2 gymnasiet, efter kön (procent (%))
Använt tobak, snusat senaste 12 mån, årskurs 9 grundskolan, efter kön (procent (%))
Avlidna, alkoholförgiftning, efter kön och region (antal per 100 000 inv 15 år och äldre)
Avlidna, alkoholinde, efter kön och region (antal per 100 000 inv 15 år och äldre)
Avlidna, alkoholspecifika leversjukdomar, efter kön och region (antal per 100 000 inv 15 år och äldre)
Avlidna, kronisk obstruktiv lungsjukdom, efter kön och region (antal per 100 000 inv 15 år och äldre)
Avlidna, leversjukdomar, efter kön och region (antal per 100 000 inv 15 år och äldre)
Avlidna, lungcancer, efter kön och region (antal per 100 000 inv 15 år och äldre)
Avlidna, narkotikadödsfall ECNN, efter kön och region (antal per 100 000 inv 15 år och äldre)
Avlidna, narkotikainde, efter kön och region (antal per 100 000 inv 15 år och äldre)
Debutålder, druckit alkohol, 13 år eller yngre, årskurs 9 grundskolan, efter kön (procent (%))
Debutålder, druckit sig berusad, 13 år eller yngre, årskurs 9 grundskolan, efter kön (procent (%))
Debutålder, rönt eller snusat, 13 år eller yngre, årskurs 9 grundskolan, efter kön (procent (%))
Druckit alkohol på restaurang, årskurs 2 gymnasiet, efter kön (procent (%))
Efterlevnad av åldersgränser vid kontrollöpp på Systembolaget (procent (%))
Försäljningsställen av folköl, efter region (antal per 10 000 inv 15 år och äldre)
Försäljningsställen tobak, efter region (antal per 10 000 inv 15 år och äldre)
Gravida, riskbruk alkohol, efter region (procent (%))
Gravida, riskbruk cigaretter, efter region (procent (%))
Gravida, riskbruk snus, efter region (procent (%))
Högkonsumenter av alkohol, efter kön och ålder (procent (%))
Högkonsumenter, årskurs 2 gymnasiet, efter kön (procent (%))
Högkonsumenter, årskurs 9 grundskolan, efter kön (procent (%))
Intensivkonsumtion av alkohol, efter kön och ålder (procent (%))
Intensivkonsumtion, årskurs 2 gymnasiet, efter kön (procent (%))
Intensivkonsumtion, årskurs 9 grundskolan, efter kön (procent (%))
Konsumenter av anabola steroider, efter kön och ålder (procent (%))
Läkemedelsuttag, alkohol, efter kön och region (procent (%))
Läkemedelsuttag, narkotika, efter kön och region (procent (%))
Narkotikaberoende, efter kön och ålder (procent (%))
Narkotikakonsumenter de senaste 12 mån, efter kön och ålder (procent (%))
Narkotikakonsumenter de senaste 30 dagarna, efter kön och ålder (procent (%))
Narkotikamissbruk, efter kön och ålder (procent (%))

Registrerad alkoholskaffning (liter alkohol (100 %) per person 15 år och äldre)
Personskadade förare i singelolyckor natttid, efter kön och region (antal per 100 000 inv 15 år och äldre)
Priser på alkohol på serveringar med serveringstillstånd (index)
Påverkas negativt av andras alkoholkonsumtion-bekant, efter kön, ålder och region (procent (%))
Påverkas negativt av andras alkoholkonsumtion-främmande person, efter kön, ålder och region (procent (%))
Påverkas negativt av andras narkotikaanvändning-bekant, efter kön, ålder och region (procent (%))
Påverkas negativt av andras rökning-bekant, efter kön, ålder och region (procent (%))
Reala priser på cigaretter (index)
Reala priser på narkotika på användarnivå (index)
Reala priser på snus (index)
Realt detaljhandelspris på folköl (index)
Realt detaljhandelspris på sprit (index)
Realt detaljhandelspris på starköl (index)
Realt detaljhandelspris på vin (index)
Registrerad alkoholförsäljning av spritdrycker, efter Systembolaget och parthandel (liter alkohol (100 %) per person 15 år och äldre)
Registrerad alkoholförsäljning av starköl, efter Systembolaget och parthandel (liter alkohol (100 %) per person 15 år och äldre)
Registrerad alkoholförsäljning av vin, efter Systembolaget och parthandel (liter alkohol (100 %) per person 15 år och äldre)
Registrerad tobaksförsäljning av cigaretter (antal cigaretter per invånare 15 år och äldre)
Registrerad tobaksförsäljning av snus (1000 kg per invånare 15 år och äldre)
Riskkonsumenter av alkohol enligt AUDIT-C, efter kön och ålder (procent (%))
Riskkonsumtion av alkohol, efter kön och ålder (procent (%))
Riskkonsumtion, årskurs 2 gymnasiet, efter kön (procent (%))
Riskkonsumtion, årskurs 9 grundskolan, efter kön (procent (%))
Serveringstillstånd för servering av spritdrycker, vin och starköl, efter region (antal per 10 000 inv 15 år och äldre)
Självrapporterad alkoholkonsumtion, efter kön och ålder (100 %) per person 15 år och äldre)
Självrapporterad utsatthet för misshandel, efter bekant/obekant påverkad gärningsperson (antal per 100 000 invånare 16-79 år)
Systembolagets öppettider, efter region (antal timmar)
Systembolagsbutiker, efter region (antal per 10 000 inv 15 år och äldre)
Systembolagsombud, efter region (antal per 10 000 inv 15 år och äldre)
Tobaksberoende, cigaretter, efter kön, ålder och region (procent (%))
Tobaksberoende, snus, efter kön, ålder och region (procent (%))
Tobakskonsumenter, före detta rökare efter, kön och ålder (procent (%))
Tobakskonsumenter, röker dagligen, efter kön och ålder (procent (%))
Tobakskonsumenter, röker då och då, efter kön och ålder (procent (%))
Tobakskonsumenter, Snusar dagligen, efter kön och ålder (procent (%))
Tobakskonsumenter, snusar då och då, efter kön och ålder (procent (%))
Total alkoholskaffning (liter alkohol (100 %) per person 15 år och äldre)
Utsatt för passiv rökning- inomhus, efter kön, ålder och region (procent (%))
Utsatt för passiv rökning- medicinsk behandling, efter kön, ålder och region (procent (%))
Vårdade alkoholförgiftning, sluten- och/eller specialiserad öppenvård, efter kön och region (antal per 100 000 inv 15 år och äldre)
Vårdade och avlidna, alkohol- och/eller narkotikadiagnos, efter kön och region (procent (%))
Vårdade, alkoholförgiftning, slutenvård, efter kön och region (antal per 100 000 inv 15 år och äldre)
Vårdade, alkoholinde, sluten- och/eller specialiserad öppenvård, efter kön och region (antal per 100 000 inv 15 år och äldre)
Vårdade, alkoholindex, slutenvård, efter kön och region (antal per 100 000 inv 15 år och äldre)
Vårdade, alkoholspecifika leversjukdomar, sluten- och/eller specialiserad öppenvård, efter kön och region (antal per 100 000 inv 15 år och äldre)
Vårdade, alkoholspecifika leversjukdomar, slutenvård, efter kön och region (antal per 100 000 inv 15 år och äldre)
Vårdade, leversjukdomar, sluten- och/eller specialiserad öppenvård, efter kön och region (antal per 100 000 inv 15 år och äldre)
Vårdade, leversjukdomar, slutenvård, efter kön och region (antal per 100 000 inv 15 år och äldre)
Vårdade, narkotikainde, sluten- och/eller specialiserad öppenvård, efter kön och region (antal per 100 000 inv 15 år och äldre)
Vårdade, narkotikainde, slutenvård, efter kön och region (antal per 100 000 inv 15 år och äldre)
Vårdade, återinskrivning alkoholdiagnoser, efter kön och region (procent (%))
Vårdade, återinskrivning narkotikadiagnoser, efter kön och region (procent (%))
Öppet efter klockan 01.00 på serveringar med serveringstillstånd, efter region (antal per 10 000 inv 15 år och äldre)

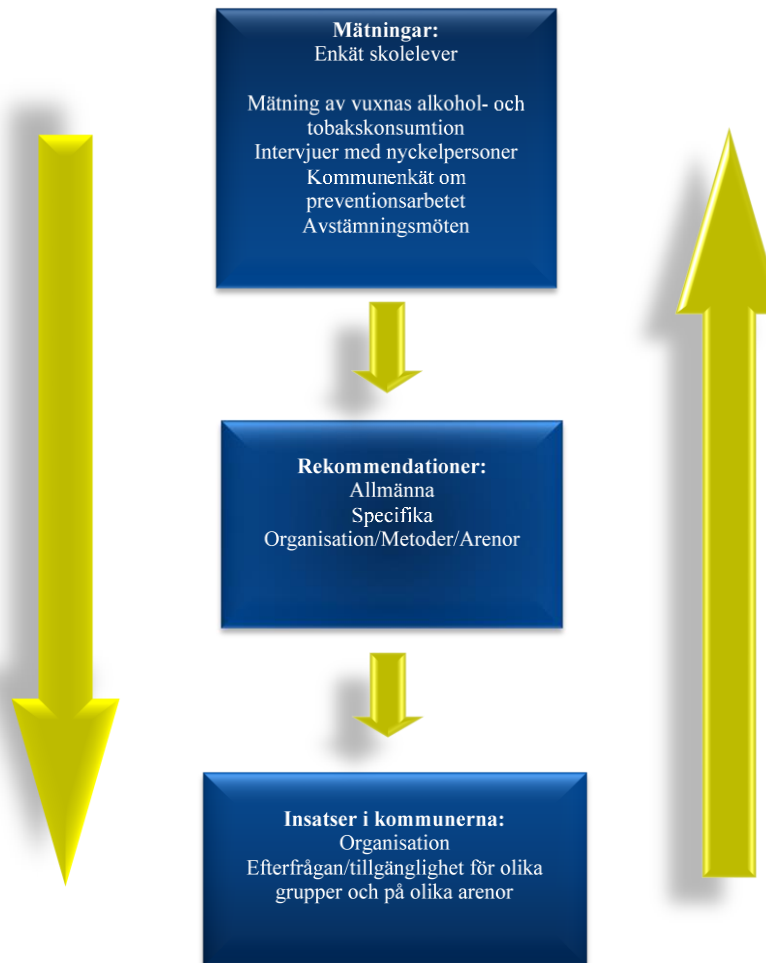
Källa: andtuppfoljning.se

Svårt att se skogen för alla träd!

ILFA-modellen

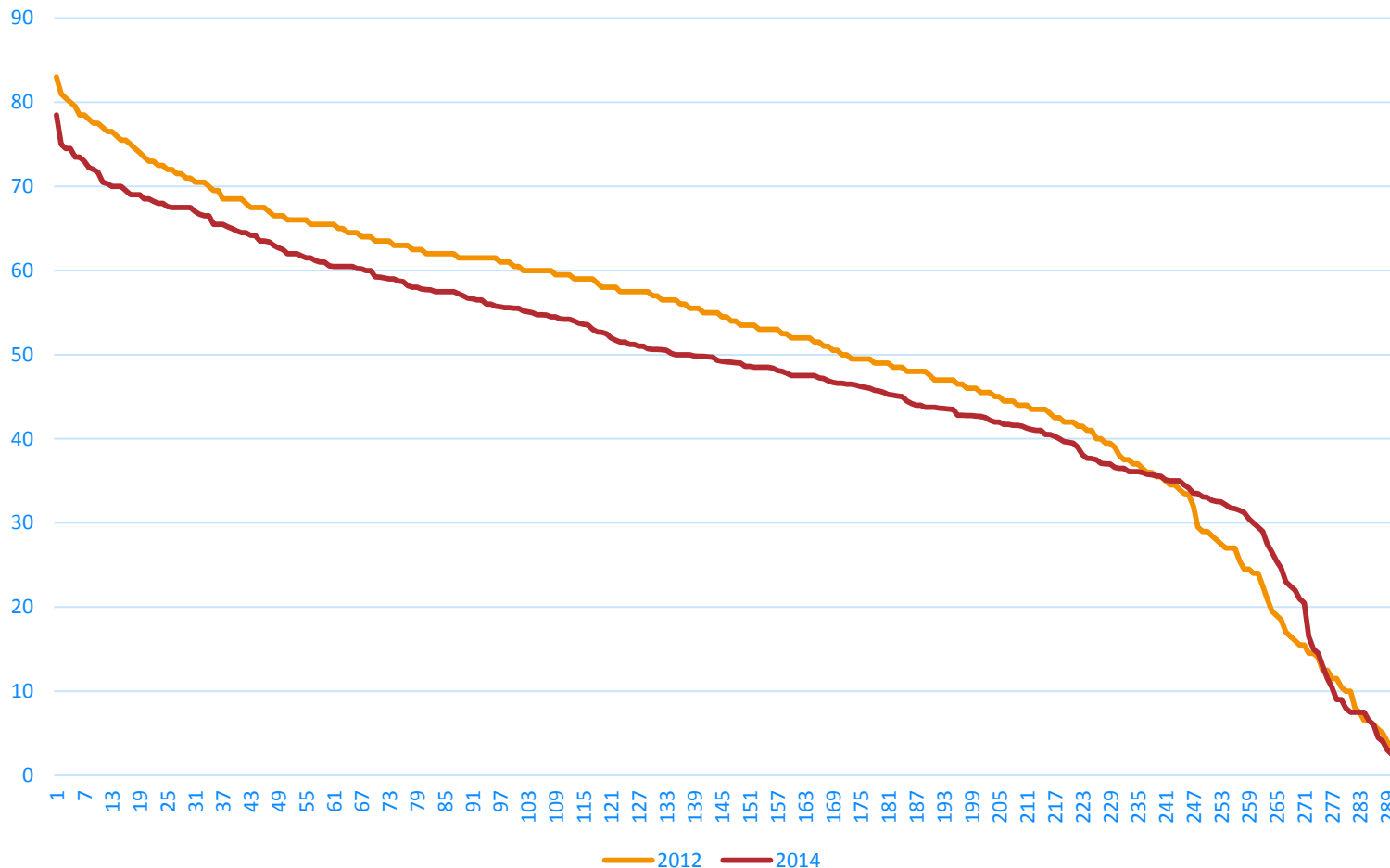
Preventionsindex

- Ett mått som belyser ett urval av ANDT-förebyggande åtgärder, med fokus på alkohol
 - Fem kategorier:
 - ✓ Policy och program
 - ✓ Personal och budget
 - ✓ Tillstånd och tillsyn
 - ✓ Samverkan
 - ✓ Aktiviteter
- Max 20 poäng per kategori = 100 poäng

Hur ser det ut?

Sveriges alla kommuner 2012 vs 2014

Vad är nytt?

Fredrik Löfgren
ANDT-samordnare
Länsstyrelsen
Kalmar län

Vad är nytt?

- ANDT- strategins mål nedbrytbara utifrån indikatorerna.
- Kartläggningar- problembilder.
 - Unga
 - Vuxna
- Analys och rekommendationer.
- Långsiktighet- implementering
- En regional bild med kommunala skillnader.

Vad är nytt?

- Erfarenheter från tidigare utvecklingsarbeten.
 - Avtal reglerar åtaganden
 - Finansieringen
 - Täta rapporter och uppföljning
 - Långsiktighet

Efter 1 år

- Kommunbesöken- engagemanget och diskussionerna. På agendan!
- Synliggjort de vuxna som målgrupp.
- Konkreta aktiviteter utifrån problembilder.
- En skjuts i det regionala arbetet!

Men...

- Den kommunala samordningen!
- Implementeringen- utifrån olika förutsättningar.
- Kommunala prioriteringar

